

[Statsministeren]

omgiver os. Men når vi tæller raketter, så må vi holde os for øje, at vi som medlem af og en del af den vestlige forsvarsalliance står for det, som allerede Harmelrapporten i 1967 fremhævede som NATOs dobbelte formål: opretholdelsen af den nødvendige militære sikkerhed og fremme af afspænding. Vi må forsøge at yde vort bidrag til at opbygge en konstruktiv Østpolitik, hvor vi gør det helt klart, at vi er rede til forhandling og til samarbejde, lige så langt og lige så længe Sovjetunionen er rede til at erkende, at sådanne forhandlinger og et sådant samarbejde må foregå på vilkår, som er gensidigt acceptable. Dybest set er det det, INF-forhandlingerne med deres problemer drejer sig om. Netop derfor er det for det samlede Øst-Vest-forhold så vigtigt, at de lykkes – og helst inden årets udgang.

Men lad mig også føje til, at under alle omstændigheder skal og vil forhandlinger om rustningsbegrænsninger af mange slags fortsætte i den kommende tid, år efter år.

Jeg mener helt bestemt, at regeringen loyalt har efterlevet det, der af et flertal i folketinget blev den pålagt i 26. maj-dagsordenen. Som jeg sagde i åbningsredegørelsen den 4. oktober 1983, er regeringens grundlag i denne sag Danmarks tilslutning til dobbeltbeslutningen og den dagsorden, som blev vedtaget i folketinget den 26. maj i år.

Historikere vil selvfølgelig engang kunne vurdere, om denne dagsorden reelt har fremmet Danmarks muligheder for at præge et konstruktivt forløb af forhandlingerne i den retning, vi ønsker. Det vil mange uden tvivl bestride. Ingen af os kommer vel uden om det helt centrale spørgsmål, at den manglende enighed i Vesten kan være en hovedgrund til, at Sovjetunionen endnu ikke har afgivet tilbud om at skære tilstrækkeligt ned på antallet af sine missiler.

Selv med de reduktioner, som hr. Andropov nu antyder, vil det totale antal SS-20 raketter i Sovjetunionen være over to gange antallet, som det var da dobbeltbeslutningen blev taget i december 1979. Mens vi ønskede forhandling først, opstillede Sovjet faktisk sine raketter først, og efter min bestemte opfattelse har Sovjets tilbud til Vesten endnu ikke været godt nok. Derfor tror jeg, det ville være for tidligt for NATO at foretage en afsluttende status netop nu. Det ville forskertse reelle forhandlingsmuligheder gennem de

sidste afgørende uger, som nu ligger umiddelbart foran os.

Det er regeringens håb, at debatten i dag vil koncentrere sig om de grundlæggende forhold i forbindelse med INF-spørgsmålet, som jeg her har trukket frem, og at de vil kunne samle det brede flertal, der helst bør stå bag førelsen af dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik, så Danmark fortsat kan føre en ansvarlig, respekteret og konstruktiv udenrigspolitik.

Jeg har ønsket på regeringens vegne at fremsætte disse mere generelle vurderinger og synspunkter. Herefter vil udenrigsministeren fortsætte med en mere dybtgående redegørelse for og analyse af INF-forhandlingernes forløb.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

INF-forhandlingernes 6. runde blev indledt den 6. september i år, og der er ikke sat nogen tidsfrist for dens afslutning. Allerede dette sidste viser, at begge parter nu anser forhandlingerne for at være gået ind i deres afgørende fase.

Inden jeg giver min redegørelse for INF-forhandlingernes forløb siden debatten i folketinget den 26. maj i år, vil jeg dog gerne erindre om, hvad den amerikanske formand for SCG – det er NATOs særlige konsultative gruppe om INF – sagde, efter at gruppen havde vurderet forhandlingernes 5. runde. Han sagde tre ting. Han sagde, at det ville være muligt at nå til en aftale i Genève inden årets udgang. Han sagde, at USA for sin del var rede til at gøre sit hertil. Og han sagde, at det også efter eventuelle vestlige deployerings begyndelse ville være muligt at forhandle, ville være muligt at ændre deployeringernes omfang i lyset af forhandlingerne. Han sagde, at allerede deployerede våben ville kunne fjernes igen. Den vurdering er efter min mening stadig rigtig og dækkende, selv om tiden for en forhandlingsløsning uden forudgående vestlig deployering er blevet knap. Men vil Sovjetunionen en forhandlingsløsning inden for denne tidsramme, kan det lade sig gøre. Communiquet fra Warszawapagtudenrigsminister mødet, der fandt sted i Sofia fra den 13. til den 14. oktober, og som jeg siden skal vende tilbage til, bekræfter i øvrigt også, at en sådan mulighed fortsat er til stede.